

er vrees voor
het geval is.
t, zo zelfs, dat
gen der week,
ordt.
al deftiger ge-
eperkt tot de
denis. Haar

rijk Gods", en
ooral streven

brede gebied
leven vraagt,
wel uitmaken,
oor de arbeid
de sport. Wij
het bijvoeglijk
an een „Chris-
het het program
met toneelspe-
love de Heer.
n wij naar de
naar prediking
a sticht. Voor-
dan het chris-
ten? Het leven
et bemoeit, en
maals?

oeppen, als het
onferentie bij-
ben. Tot steun
l te verstaan.

n wel terecht
zo vormen wij
sterk worden

vat de wereld
d nodig heeft.

doen. Willen
uiten de kerk

de kerk. Er is

et binden der
oord. Daar is
ons heen.

nog in de nu
die dit alles
ook op hun
re verkondi-
ns leven, ook

zij goed ge-
zij zulke ver-
naam noemt,

e en de valse

gelovige be-
geschiedenis
es Heren kan

dat de ware
oordverkondi-
Waar zij on-
staan tot het
niet naar het

behoeft ons
Heren niet in
strijd hebben
aal van haar

kennen, mo-
leer behoren
idden en wer-
k in het mid-
den. Want Hij

hieraan niet
nu; laten wij
vrijgemaakte
misschien ooit

e mannen te
ons immers
wat deert het

ur die grootse
e zij minder
teit te heten.

kant en ver-
nu weer, dat
durft te be-
zijn bindingen
edergeboorte.

erzeker neen.

Want dan lezen wij maar de Schrift. Het is nog niet
zover met ons als wat de apostel Paulus met blijd-
schap kon verdragen. Hoezeer het kan komen.

Toch kan reeds gezegd: wij worden gescholden. Ja,
laat ons zegenen. Wij worden vervolgd. Ook dit. Laten
wij bidden om de kracht, om te verdragen. Wij wor-
den gelasterd, wij zijn geworden tot uitvaagsel der
wereld en aller afschriepel als tot nu toe.

Als iemand nog vraagt waar de kerk des Heren is,
laat hij dan daarop zien, en weten waar hij moet zijn
als hij waarlijk de Koning der kerk gehoorzaam wil
wezen.

Met hartelijke groeten en heilbede, uw toegenegen
MARNIX.

PERSSCHOUW

NA DE KABINETSCRISIS.

Na twee maanden martelende kabinetscrisis heeft
Nederland weer een ministerie.

Wie land en volk liefheeft, heeft met grote zorg
de ontwikkeling der dingen gade geslagen. De „de-
mocratie" werd immers door wat in en om deze crisis
geschiedde op een zware proef gesteld. En zij is er
geschonden uit te voorschijn gekomen! Onderlinge
machtsstrijd der partijen en persoonlijke gevoelighe-
den hebben de ontwikkeling der dingen voor een groot
deel beheerst.

En wat hebben we nu?

Vanwege de vage richtlijnen, welke Dr Drees als
een regeringsprogram heeft opgesteld en de keus der
personen noemt „Trouw" dit kabinet een extra-
parlementair kabinet. Dr Drees beantwoordde
een vraag omtrent de signatuur van zijn ministerie
met de ontwijkende opmerking, dat de begrippen
„parlementair" en „extra-parlementair" kabinet wel
wat waren uitgehold in de laatste tijd en hij voegde
er de veelbetekenende woorden aan toe: „Sommige
fracties hebben zich inderdaad erg intensief met deze
kabinetformatie bezig gehouden".

Het Algemeen Handelsblad uit zijn verbazing er
over, dat men dit kabinet als extra-parlementair durft
aanduiden. En ook de Nieuwe Rott. Courant betwist
met klem het extra-parlementaire karakter ervan.

Op een van de belangrijkste posten van het nieuwe
kabinet werd de jonge antirevolutionair Prof. Zijlstra
geplaatst. Prof. Duynstee noemde in De Maasbode
het departement voor economische zaken „het bij uit-
stek gewichtige departement". En de Telegraaf wijst
er met nadruk op, dat in het kabinet „het zwaarte-
punt ligt op de nieuwe minister van Economische Za-
ken, de antirevolutionair prof. Zijlstra". En dat blad
schrijft omtrent deze departementsbezetting: „Wij
kunnen begrijpen, dat men, na de kritiek, die de oude
partij van Colijn op de achtereenvolgende na-oorlogse
kabinetten heeft uitgeoefend, het in zekere kringen
aangenaam vindt, dat het juist iemand van den huize
Schouten is, die de kernportefeuille beheert. Prof.
Zijlstra staat voor de moeilijke taak een man op te
volgen, wiens beleid algemene waardering heeft ge-
vonden. Nog meer: hij staat voor de taak datgene
waar te maken, wat de heer Schouten aan kritiek in
de laatste jaren te berde heeft gebracht. Het lijkt niet
makkelijk".

Het is evenwel zeer de vraag of het de bedoeling
van Prof. Zijlstra is Schoutena kritiek op het econo-
mische beleid der voorafgaande ministeries waar te
maken! Mr Dr A. A. van Rhijn, de bekende christen-
P.v.d.A.-man, schreef in zijn brochure: „Waarom als
protestants-christen lid van de partij van de arbeid?":
„De geleide economie ontmoet in de christelijke par-
tijen ernstig verzet en wordt ten hoogste als nood-
maatregel aanvaard. Maar de hoogleraar aan de Vrije
Universiteit, Zijlstra, is er een krachtig voorstander
van" (pag. 29). En het hoofdorgaan van de P.v.d.A.,
„Het Vrije Volk" betoogt, dat de grondslag van het
kabinet, en de bezetting van de voornaamste kabinet-
ten „met name in de sociaalecono-
mische sfeer" met vertrouwen kan worden
aanvaard. Onder de nieuw opgetreden ministers, om-
trent wier beleid men niet in het onzekere verkeert
noemt dat blad ook die van economische zaken. Een
dergelijke lof is uitermate bedenkelijk!

Wat ons thans vooral moet bezig houden is de vraag
of dit kabinet er een is, dat in oorsprong en arbeid
leven zal naar de normen, welke eerbiediging een
levensvoorwaarde is voor een ware democratische,
constitutionele monarchie. Of, anders gezegd: zal dit
kabinet zich laten leiden door de Schriftuurlijke visie
op het gezag van de Overheid en de vrijheden
van het volk? Dat is boven alle andere kwesties de
levensvraag voor de toekomst van ons volk.

In verband met het feit, dat de vier grote partijen
feitelijk onmachtig zijn gebleken om een gezond, par-
lementair kabinet te formeren en tegelijk niet bereid
waren, hun onmacht in deze te erkennen, schreef het
Handelsblad (28 Aug.) o.a. het volgende:

Kort vóór de kamerverkiezingen verscheen een aca-
demisch proefschrift van de hand van mr G. J. Lam-
mers over: „De Kroon en de Kabinetformatie". In dit
proefschrift ging schr. terecht uit van het dualistische
karakter van onze grondwet, in die zin, dat de Rege-
ring in ons constitutioneel recht niet is een verlegstuk

van de Staten-Generaal en de Staten-Generaal of een
deel daarvan niet zijn de gebonden aan de regering,
maar dat beiden — Regering en Staten-Generaal —
zelfstandige organen zijn, dragend elk zijn eigen ver-
antwoordelijkheid. Dat is ook naar onze mening be-
slissend voor het rechtskarakter van het overleg, dat
een door de Koningin aangewezen formateur desge-
wenst (want van een verplichting is hier geen sprake)
met de kamerfracties of haar voorzitters voert. Gaat
dit overleg echter zóver, dat, zoals mr Lammers het
uitdrukt, praktisch het program van de formateur door
de partijen wordt gedictéerd en hem de ministers wor-
den opgedrongen, dan is er sprake van een monistisch
systeem, waarbij zowel de zelfstandigheid der Regering
als die van de Volksvertegenwoordiging teleor gaan.

De gedachten, in dit proefschrift geuit, vonden van
alle kanten weerklank. De (in dit geval verkeerde)
praktijk schijnt echter sterker te zijn dan de (juiste)
leer. Bij deze kabinetsformatie is precies gebeurd wat
hier werd afgekeurd. Zelfs mr Donker, die nog altijd
volhoudt, dat hij een poging heeft gedaan een „extra-
parlementair kabinet" te vormen, is praktisch op de-
zelfde weg voortgegaan. Het is de vloek van de boze
daad, dat een schromelijke verwarring, een toespitsing
van de tegenstellingen en een eindeloos lijkende crisis
daarvan het gevolg zijn. Wie heeft nog de illusie, dat
een kabinet, dat misschien eindelijk toch wel eens uit
dit gemodder naar boven komt, nog het krachtige ka-
binet kan worden, dat wij zozeer behoeven?

Het roer worde eindelijk gewend in de richting, wel-
ke wij gisteren aangaven: Het verlenen van de op-
dracht aan een figuur, die geacht kan worden te staan
buiten de wrijvingen, welke tussen de fracties zijn ont-
staan, die meer waarde hecht aan een homogene ploeg,
welke in staat is een duidelijk program op te stellen
en die meer let op de personen en hun capaciteiten dan
op de wiskundig uitgebalanceerde verhouding hunner
politieke kleur.

En die zelf, als formateur, de leiding in handen
houdt en de verantwoordelijkheid voor zijn formatie
niet deelt met hen, die daarvoor tenslotte geen ver-
antwoordelijkheid dragen.

Zeer belangwekkend is wat Prof. Gerretson in de
Telegraaf van 30 Aug. over de kabinetscrisis opmerkt.
Hij stelt deze vraag:

Beseft men niet welk een verderfelijke indruk de
lamentabele historie der laatste weken op de Natie
heeft gemaakt? Gevoelt men niet, dat men op deze
wijze de eerbied van het Volk voor het parlementaire
stelsel aantast en daarmee de diepste grondslag aller
constitutionele instellingen ondergraaft?

Naar de overtuiging van Prof. G. bestond de moei-
lijkheid bij de kabinetsformatie vooral hierin, dat de
P.v.d.A., voor de aan een Antirevolutionair (Prof.
Zijlstra) toevertrouwde portefeuille van Economische
zaken aan de K.V.P. een compensatie moest geven.
Maar de P.v.d.A. wilde dat alleen zó doen, dat zij de
financieel-economisch-sociale sector van het kabinet
bléef beheersen. En dat wilde de K.V.P. niet! Een
van de twee grote partijen moest in dezen, zou er een
kabinet tot stand komen, voor de ander bukken: „en
het resultaat van het beraad van de heren Drees en
Beel kan dus, als het slaagt — en het is geslaagd,
C. V. — slechts een camoufleren zijn van de werke-
lijke uitslag van de machtsstrijd, een doekje om het
gezicht van de bukkende partij te redden."

Na deze opmerking gelanceerd te hebben gaat Prof.
Gerretson als volgt verder:

Wij geloven dat het camoufleren van de splijting
van het Blok niet is in 's lands waarachtig belang. Het
betreft hier een conflict, dat moet worden uitgevochten.
De kern van het conflict blijft, dat de P.v.d.A. de vijf
portefeuilles en de meerderheid in de Economische Raad,
waarmede zij de Stille Revolutie van onze vrije samen-
leving voltooid en de stembus beheersen kan, tot elke
prijs wil behouden. Zij beweert op het behoud van haar
machtspositie recht te hebben, omdat zij „de verkie-
zing gewonnen heeft" en dus „het volk achter zich
heeft".

Het is nuttig, goed duidelijk te maken, dat deze
pretentie hoegenaamd geen grond heeft. Reeds ettelijke
weken geleden heeft prof. Duynstee de zeer oordeel-
kundige opmerking gemaakt, dat de zetelwinst van de
P.v.d.A. generlei staatsrechtelijke betekenis heeft en dus
bij de kabinetsformatie van geen betekenis kan zijn.

En dan geeft Prof. Gerretson de volgende belang-
wekkende beschouwing omtrent wat zich thans in ons
Vaderland afspeelt:

De Koning kan, volgens de Grondwet, slechts rege-
ren in gemeen overleg met de Staten-Generaal: Hij
heeft dus, om geld te krijgen en wetten te maken, al-
toos voor zijn Regering een meerderheid in beide Ka-
mers nodig. Dat was reeds zo, al meent men vaak an-
ders, in de tijd der z.g. Koninklijke Kabinetten. Om zulk
een meerderheid te vinden heeft b.v. Koning Willem I
in de grote crisis van 1829 bij de reorganisatie van zijn
kabinet niet minder moeten passen en meten, dan een
moderne formateur. De vorming van politieke partijen
heeft 's Konings werk echter aanzienlijk verlicht. Hij
heeft nu slechts uit te zien, niet naar wat de grootste
partij is, noch naar de partij, die bij de verkiezingen
de grootste winst heeft behaald: dat kan hem siberisch
koud laten — maar naar de partij of de combinatie
van partijen, die een voldoende homogene meerderheid
vormt ter ondersteuning van zijn regering. De P.v.d.A.
echter is een minderheid. Zij kan, zelfstandig, de Ko-
ning de nodige meerderheid niet leveren. En zij zou
dat ook niet kunnen, wanneer zij ook een driemaal
grotere winst bij de stembus had behaald. De stembus-
uitslag geeft haar dus geen enkel recht om met de
hand op de vijf belangrijkste portefeuilles, de baas te
blijven spelen in het regeringskasteel.

Het is volkomen juist, zoals van de zijde van de
K.V.P. onlangs is opgemerkt, dat de P.v.d.A. alleen
kan regeren met behulp van de K.V.P. of andere par-
tijen. Maar aangezien er thans geen andere partijen
zijn met welke zij een meerderheid zou willen of kun-
nen vormen, is het noodzakelijk, dat zij, als zij regeren
wil, daartoe de redelijke prijs betaalt aan de K.V.P.,
van welke zij afhankelijk is.

Men praat veel over de schuld aan de mislukking der
formatie en het is gemakkelijk om die elkaar toe te
dichten. Maar de vraag waar het om gaat is niet, welke
daad de partij heeft gesteld, die de formatie heeft doen
mislukken, maar of deze daad is gedaan uit zuiver
partijbelang, dan wel of zij uit het oogpunt van 's lands
belang gerechtvaardigd is.

En uit dit oogpunt beschouwd, moet het laten mis-
lukken door de K.V.P. van de formatie worden goed-
gekeurd. De K.V.P. heeft hier in 's lands belang ge-
handeld. Want het is niet in 's lands belang, dat welke
ook der regeringspartijen, en zeker niet de machtige
K.V.P., uitgesloten blijft van de financieel-economisch-
sociale sector, die nu eenmaal de donjon, de hoofdtoeren,
van het regeringskasteel is.

Het uitsluitend bezit dezer portefeuilles betekent
practisch de beheersing van onze binnenlandse politiek,
en deze komt aan een minderheidspartij als de P.v.d.A.,
niet toe; de pretentie dezer minderheid om deze portefe-
uilles permanent te beheersen is een onduidelbare revolu-
tionaire machtsaspiratie, die in een parlementaire mo-
narchie als de onze niet kan worden geduld. Deze usur-
patie moet gebroken worden. Liefst vandaag. Anders
morgen. Wij mogen niet onder democratische anders
bukken voor een minderheidstyrannie. Maar of de
K.V.P. tot standhouden tegen de P.v.d.A. voldoende
karakter bezit, is twijfelachtig.

Prof. Gerretsons conclusie is deze:

Een Zakenkabinet ware, ter afwending van deze ge-
varen, een uitkomst geweest. De Koning zou, de tra-
ditie van zijn huis en art. 79 van de Grondwet betrach-
tend, zijn in de partijstrijd verdeeld volk tot zijn nationa-
le plicht kunnen terugroepen. Dit schijnt niet te ge-
schieden: en daarom ligt op de nieuwe mannen een
dubbel zware verantwoordelijkheid hun taak te hebben
aanvaard.

Het wordt hoog tijd dat de christelijke partijen
bloedige ernst gaan maken met het woord van Groen,
dat men zich in Nederland met alle macht moet ver-
zetten tegen het streven de Volksvertegenwoordiging
te doen onttaarden, door haar in plaats van als VOLKS-
ORGAAN te beschouwen als LEGISLATIEF COL-
LEGE, ja zelfs als REGERINGSINSTRUMENT.

C. V.

DE ROTTERDAMSE SYNODE.

Nu de generale synode van de gebonden kerken bijeen
is en ook over een „hereniging" zal spreken, is het mis-
schien goed een paar belangrijke gegevens ter beoordeling
van de situatie in herinnering te brengen. Eerst een ver-
klaring welke Dr R. E. Sluiter, Em. pred. van de Chr.
Geref. Kerk d.d. 17 October 1945 schriftelijk aan Dr A.
P. Lanting, Em. pred. v. d. Geref. Kerken afgaf. Deze
verklaring luidde als volgt:

Ongeveer drie á vier jaren geleden heeft Dr H. H.
Kuyper tot mij gezegd bij een samenkomst ten zijnen
huize in Den Haag: Als de Chr. Gereformeerden met
ons, Gereformeerden, verenigen willen, dan behoeft
1905 geen struikelblok te zijn, want dan nemen wij dat
direct terug, aangezien wij daar helemaal geen belang
meer bij hebben. Prof. Groshede, daarbij tegenwoordig,
heeft dit toen mede bevestigd.

w. g. Dr R. E. SLUITER,
Em. Pred. Chr. Geref. Kerk.

En het andere is een uitspraak van Dr J. Hoek van
Den Haag, vele malen lid van het Moderamen ener Ge-
nerale Synode, thans voorzitter van de commissie welke
ook over de „hereniging" heeft te handelen. Deze schreef
26 Febr. 1950 in zijn Kerkblad onder de titel: „Specifiek
Gereformeerd":

Het is bekend, dat het bij den jongsten kerkstrijd,
die helaas tot scheuring leidde, ook ging over de vraag,
of de sacramenten alleen Gods beloften verzegelen, dan
wel ook de inwendige genade. Aan onze Kerken en
haar Synode werd dit laatste betwist. In vele bezwaar-
schriften werd geponeerd dat de sacramenten — en
dus ook de Doop, waarover het voornamelijk ging —
slechts (!!!) bezegeling waren van de belofte des Hee-
ren. Volgens de bezwaarden mocht niet gezegd worden
dat ook inwendige genade innerlijk verzegeld werd. Ook
nu nog wordt dit door zeer velen in den kring der ker-
ken onderhoudende art. 31 ontkend.

Naar onze vaste overtuiging is deze opvatting in
strijd met Schrift en belijdenis.

Onze Synodes hebben haar daarom moeten afwijzen.

Dit woord is duidelijk. Volgens een man, die het beter
dan iemand anders weten kan, is de leer, dat de sacra-
menten „inwendige genade" verzegelen kernde.

We zullen er nauwkeurig acht op moeten geven of de
Rotterdamse synode leze leer uitdrukkelijk loslaat of
blijft handhaven.

C. V.

Voorlopige Agenda Generale Synode

Dit Agendum vermeldt, dat D.V. Maandag 13 October,
's avonds 8 uur, een dienst des Woords en der gebeden zal
worden gehouden, waarin hoopt voor te gaan Dr G. Visé
van Kampen, praeses van de laatstgehouden Generale
Synode; na afloop begroetingsamenkomst.

Enkele punten van dit Agendum:

Benaming van Hoogleraren in de bestaande vacatures,
na voordracht der deputaten-curatoren (Reglement Theol.
Hogeschool art. 6).